

REKODIFIKACE STAVEBNÍHO PRÁVA

Jako rekodifikace je nazýván záměr zásadní změny právní úpravy na úseku územního plánování a stavebního řádu, tedy oblasti, kterou dnes řeší, resp. kodifikuje zákon č. 183/2006 Sb. (stavební zákon). Již v době projednávání jeho poslední vládní novely se Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) jako gestor tohoto předpisu rozhodlo, že v rámci mezí stanovených současně platným zákonem není možné dosáhnout cíle, který jím byl opakovaně deklarován jako nepřekročitelný a velmi rychle našel oporu i u politických představitelů napříč spektrem – tedy urychlení a redukce veškerých schvalovacích procesů a snížení zátěže na straně stavebníka. A tak MMR souběžně zahájilo práce na konceptu komplexní změny – tedy přesněji tuto práci zadalo Hospodářské komoře, což si lze v podstatě představit jako analogii situace, ve které by např. právní úpravu v oblasti odpadového hospodářství vytvářelo sdružení skládkařů a zařízení na energetické využití odpadu (pokud by takové existovalo).

Hospodářská komora relativně rychle připravila návrh věcného záměru reko-

difikace, který byl v lednu roku 2019 rozeslán do mezirezortního připomínkového řízení. Jeho obsah naznačuje snahu o skutečně zásadní a velmi nevyváženou reformu veřejné správy v ČR. V rámci její nové struktury by měl vzniknout tzv. Nejvyšší stavební úřad, na který by měla přejít významná část kompetencí jiných rezortů, které se stavební činností souvisejí (což ne vždy lze jednoduše oddělit – to v každém případě platí pro ochranu přírody a krajiny) vč. např. provádění procesu posouzení vlivů na životní prostředí. Stavební úřad má plnit roli „skutečného arbitra veřejných zájmů“ hájených podle zvláštních právních předpisů, které jsou označovány jako „právní okolí stavebního zákona“. Z dalších nejvýznamnějších změn je třeba zmínit návrh na zrušení konceptu dotčených orgánů státní správy a vydávání závazných stanovisek, revize odůvodněnosti hájení některých veřejných zájmů, či opakovaně se historicky objevující fikci souhlasného stanoviska.

Není třeba dodávat, že rekodifikace omezením kompetencí dotčených orgánů a jejich přesunem na státní stavební správu

kriticky oslabuje veškeré nástroje ochrany životního prostředí, potažmo ochrany přírody a krajiny. Za podstatný nedostatek věcného návrhu zákona lze považovat též absenci analýz potřebnosti navrhovaného řešení, materiál se přitom nijak nevěnuje a nijak nereaguje na nejpálčivější problém průtahů s realizací stavby – zanedbání projektové přípravy.

Ministerstvo životního prostředí se – stejně jako mnoho jiných ministerstev – k záměru postavilo negativně a přišlo s vlastním řešením cíle zjednodušení povolování stavby, tzv. jednotným environmentálním povolením, které by mělo pohromadě, tedy v jednom správním řízení řešit ty aspekty stavby, které jsou v kompetenci rezortu, vč. ochrany přírody a krajiny. V tuto chvíli je mezirezortní připomínkové řízení ve fázi formálního vypořádání, v nejbližší době by potom měla vláda k návrhu zaujmout své stanovisko.

Petr Havel

